

Lekcja 39

Temat: Kultura średniowiecza.

Cechy Rycerza

- religijność
- wierność
- oddanie Bogu i ojczyźnie
- honor
- sprawiedliwość
- szlachetność
- szacunek dla kobiet i gotowość do ochrony ich czci

Rycerze w średniowieczu

- Rycerze stanowili siłę zbrojną państwa. W razie zagrożenia mieli obowiązek stawić się na rozkaz władcy, by bronić kraju. Dochowywali wierności władcy i bronili słabszych.

PRZYPOMINAMY

Średniowieczna

kultura (poza religijną) miała charakter stanowy. Wartości i codzienne zajęcia rycerzy i mieszczan wpływały na sposób spędzania przez nich wolnego czasu.

Kultura rycerska

– zajęcie: udział w wojnach, a w czasie pokoju – treningi

– czas wolny: turnieje, polowania, gry (np. szachy)

– trójstopniowa edukacja:

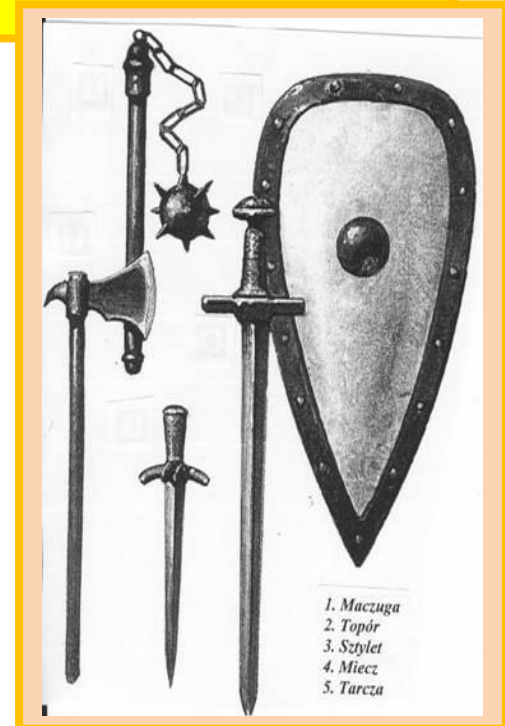
- paż na dworze króla lub innego rycerza,
- giermek na wyprawach wojennych,
- pasowanie na rycerza

– wartości: ideał „rycerza bez skazy: (odwaga, lojalność, obrona wiary i słabszych, hojność, sława)

– literatura: trubadurzy (miłość do damy serca, życie dworskie), pochwała idealnego rycerza (fr. „Pieśń o Rolandzie”, ang. „Opowieści o rycerzach Okrągłego Stołu”)

Wpisz na rysunku odpowiednie nazwy poszczególnych elementów zbroi (hełm, naramiennik, rękawica, nakolaniek, trzewik).

ASCEZA –
dobrowolna
rezygnacja z wygod
i przyjemności.

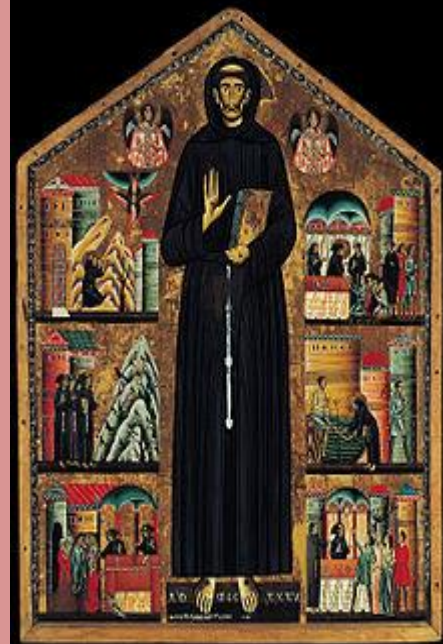
Do świętych miejsc wędrowano w intencji pokutnej,
błagalnej i dziękczynnej. Zdarzały się również
pielgrzymki będące konsekwencją ślubów.

2. Średniowiecze można nazwać czasem pielgrzymek, ruch pątniczy osiągnął
apogeum w X wieku.

3. W średniowieczu oprócz księży bardzo
ważną rolę pełnili
zakonnicy zgrupowani
w **wspólnotach
zakonnych**.

REGUŁY ZAKONU –
to zbiór przepisów w
danym
zgrupowaniu, które
określają prawa i
obowiązki
zakonników.

4. Działalnością klasztoru kierował **opat** czyli
przełożony wspólnoty.

Zakonnicy składali śluby ubóstwa, czystości
i posłuszeństwa.

UZUPEŁNIJ TEKST WYRAZAMI Z RAMKI

Najlepiej wykształconą grupą społeczną w średniowiecznym społeczeństwie byli.....

Niektórzy z nich zakładali wspólnoty zwane..... . Siedzibami tych zgromadzeń

były Na czele każdego z nich stał Członkowie

wspólnoty żyli według zasad określonych w.....

KLASZTORY

OPAT

REGULE ZAKONNEJ

LOKACJĄ

RATUSZ

ZAKONAMI

RYNEK

DUCHOWNI

MURAMI OBRONNYMI

WÓJT

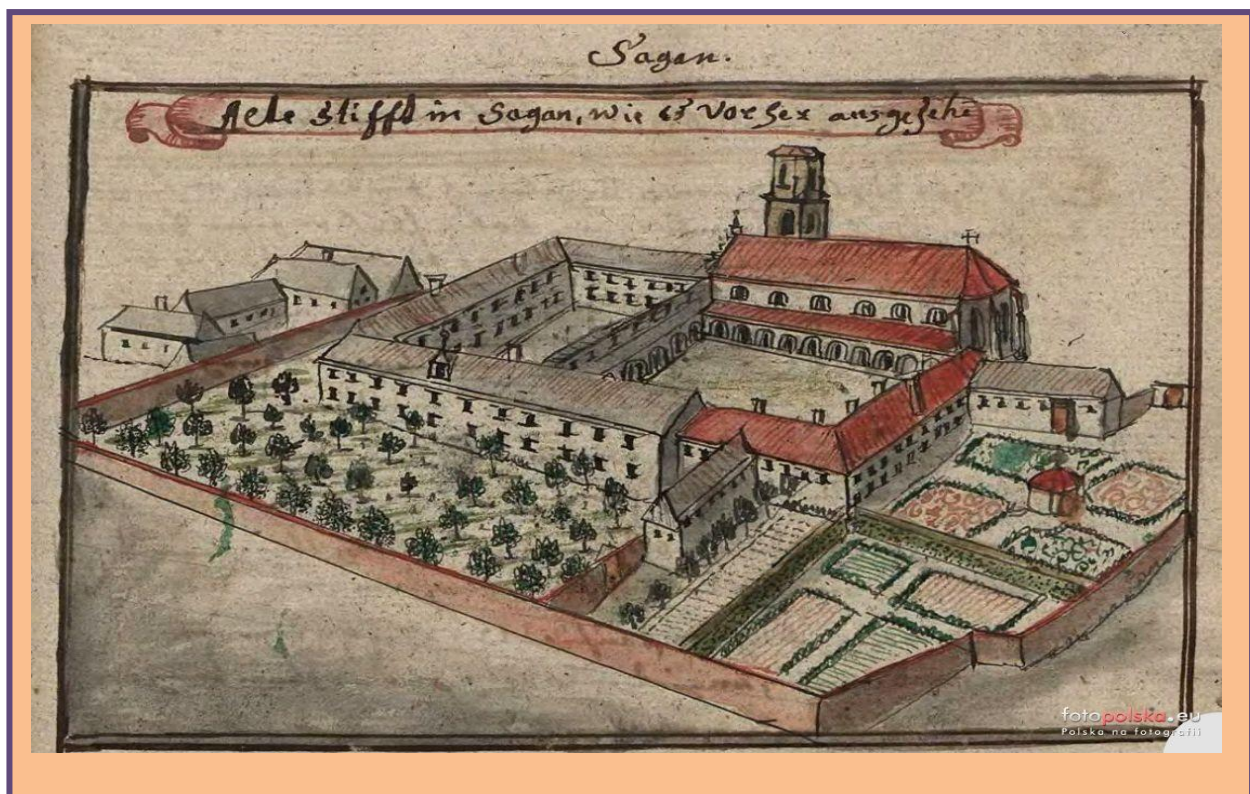
Utworzenie nowego ośrodka miejskiego lub wsi nazywamy

Początkowo władzę w mieście w imieniu jego właściciela sprawował

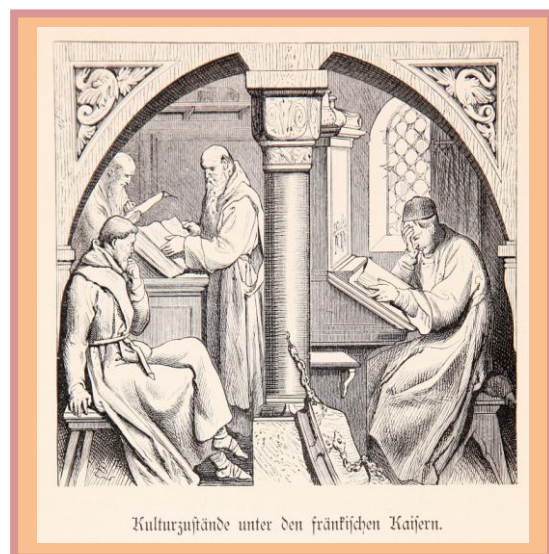
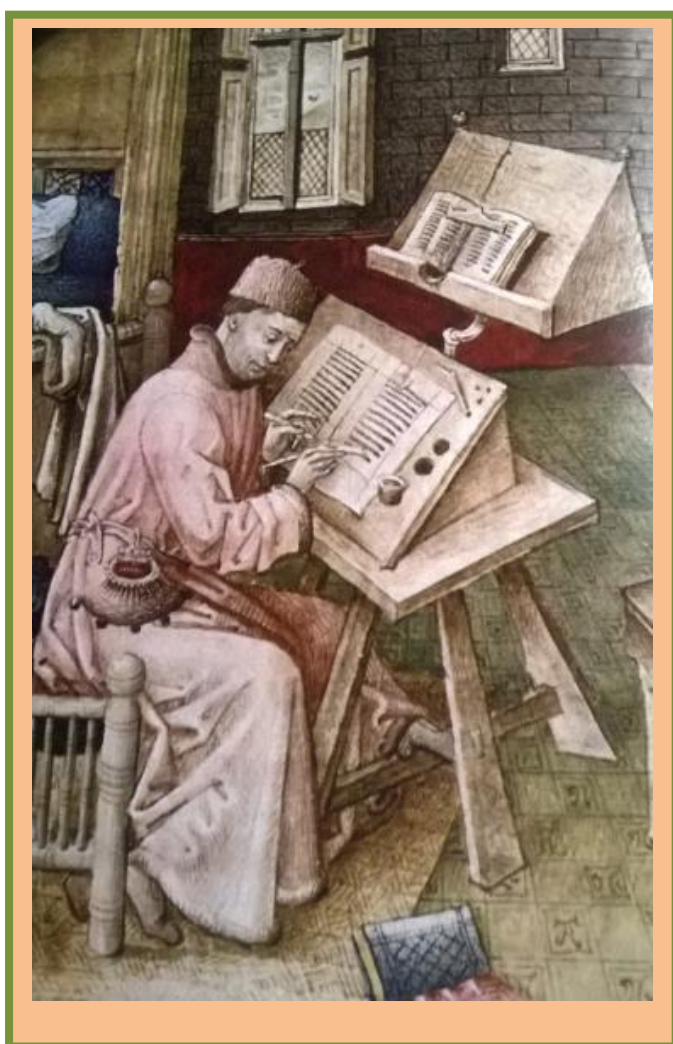
Centralnym placem miasta był

Siedzibę władz miejskich stanowił

Najbogatsze średniowieczne miasta były otoczone.....

Najlepiej wykształceni mnisi pracowali w salach zwanych skryptoriami.

W klasztorach działały szkoły, do których mogli uczęszczać wyłącznie chłopcy. Zakonnicy uczyli ich: łaciny, religii i rachunków.

2. STYL ROMAŃSKI

Okres powstawania: od IX/X w. (w Polsce od X/XI w.)

- materiał: kamień
- funkcja budynków: sakralna i zarazem obronna
- konstrukcja budynków: ciężka przysadzista bryła, ciężar oparty na murach, proste, geometryczne rzuty
- typy budynków: kościoły-rotundy i kościoły bazylikowe
- drzwi i okna: zwieńczone łukiem, małe okna
- sklepienia: beczkowe

WYSTRÓJ:

- rzeźby będące częścią architektury (np. rzeźbione w kolumnach, płaskorzeźby, postacie statyczne, pozycje majestatyczne),
- malarstwo – obrazy na desce, postacie statyczne, wydłużone, w nienaturalnych pozycjach
- rodzaje budynków: kościoły i klasztory
- (w tym obronne)

STYL GOTYCKI

Okres powstawania: od XII w. (w Polsce od XIII/XIV w.)

- materiał: kamień i cegła
- funkcja budynków: użytkowa (sakralna lub świecka; funkcję obronną miały tylko zamki)
- konstrukcja budynków: lekka strzelista bryła, ciężar oparty na smukłych kolumnach i przyporach
- typy budynków: kościoły bazylikowe i halowe
- drzwi i okna: zwieńczone ostrołukowo;
- duże, wysokie okna, witrażowe rozety
- sklepienia: krzyżowo-żebrowe

WYSTRÓJ:

- rzeźby wolnostojące i ołtarze szafowe (tryptyki, pentaptyki), malarstwo – postacie w ruchu, realistyczne, oprócz obrazów na desce freski, sklepienia kościołów malowane jak niebo z gwiazdami
- rodzaje budynków: kościoły i klasztory, ale i budynki świeckie (zamki, ratusze, hale targowe, kamienice mieszkalne, budynki uniwersyteckie).

